NUMĂR DEDICAT SIMPOZIONULUI NAŢIONAL INTERDISCIPLINAR "NATURA ŞI OMUL", EDIŢIA A XI-A

NATURA ŞI OMUL

Nr.1 • 26 octombrie 2000 • Publicaţie editată de Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova

"NATURA ŞI OMUL"

... este o temă pe care Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova a abordat-o cu prioritate, în decursul activităţii sale. Ne aflăm deja la cea de-a XI-a ediţie a Simpozionului Naţional Interdisciplinar "NATURA ŞI OMUL", simpozion care reuneşte în fiecare an oameni de ştiinţă, specialişti în antropologie, biologie, geologie, paleontologie, muzeografie, ecologie şi nu numai. Tema cuprinde nenumărate domenii, pentru că, în oricare dintre ele, interacţiunea om-natură este prezentă. Dar activitatea muzeului nostru nu se adresează numai oamenilor de ştiinţă. Considerăm că, mai mult ca oricând, instituţia noastră este chemată să facă înţeleasă oamenilor de toate vârstele, de nivele de pregătire diferite, problematica variatelor domenii ale naturii, prin prezentarea un material vizual diversificat. Colectivul nostru de cercetători specializaţi îşi dedică întreaga muncă păstrării şi conservării naturii şi a bunurilor muzeale, educării populaţiei în spiritul respectării naturii şi a valorilor trecutului. "Pământul nu este o moştenire de la părinţi, ci un împrumut de la copiii noştri" spune un vechi proverb al indienilor americani. De aceea, ne-am asumat rolul de muzeu-şcoală, elaborând tematici tot mai specializate, de cele mai multe ori în concordanţă cu programele şcolare.

Ca o completare necesară a modalităţilor în care ne adresăm publicului, editäm această publicaţie, "NATURA ŞI OMUL", ce va conţine informaţii privind activitatea muzeului nostru, articole despre natură şi om, curiozităţi sau lucruri mai puţin cunoscute, care sperăm să capteze interesul publicului larg.

Emilia IANCU, Director al
Muzeului de Ştiinţele Naturii Prahova

FARMACIA VERDE

Din cele mai vechi timpuri, sănătatea a avut prioritate în viaţa oamenilor, ca şi asigurarea hranei, a locuinţei şi a îmbrăcămintei.

Pentru îngrijirea bolnavilor, oamenii primitivi aveau cunoştinţe empirice de medicină, folosind, în primul rând, o mare varietate de plante medicinale.

Primele mărturii scrise despre plantele medicinale ne-au rămas de la sumerieni, populaţie care a trăit cu 8000 de ani în urmă în zona râurilor Tigru şi Eufrat din Asia.

urmare în pagina 2

Omul şi peştera

Din paleolitic în Ţara marelui Hapi

pagina 3

PROGRAMUL SIMPOZIONULUI NAŢIONAL INTERDISCIPLINAR "NATURA ŞI OMUL"

- ediţia a XI-a -

pag. 4-5

Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova se prezintă

pagina 7

https://biblioteca-digitala.ro

FARMACIA VERDE

continuare din pagina 1

În Egiptul antic, plantele medicinale erau foarte mult preţuite, fapt atestat de textele scrise pe papirusurile descifrate în timpurile noastre. Toate aceste cunoştinţe au fost apoi preluate de medicina greacă, care la rândul ei le-a îmbogăţit substanţial. De la Hipocrat (460-375 î.e.n.), cel mai mare medic al Greciei şi în acelaşi timp al antichităţii, ne-a rămas vestita lucrare "Corpusul hipocratic", în care sunt descrise peste 1000 de plante medicinale.

Multimilenara medicină chineză este de asemeni renumită prin numărul mare de plante medicinale folosite în terapeutică şi prin lucrările de specialitate. Tezaurul medicamentos al farmaciei vechi chineze cuprinde peste 1094 de remedii vegetale, dintre care unele se folosesc cu succes şi astăzi: ricinul, salvia, piperul, stricnina, rubarba, camforul, ghinsengul etc. Un aport însemnat la îmbogăţirea arsenalului terapeutic bazat pe plante medicinale l-a adus şi farmacia indiană. Vechile scrieri religioase pomenesc, între altele, şi despre leacurile vegetale, printre care cânepa, smirna, muştarul, aconitul, liciul, scorţişoara, cuişoara, ghimbirul.

Medicina modernă datorează mult şi farmacologiilor empirice ale triburilor africane şi americane. Strofantina, calabarul, cofeina, descoperite de europeni de-abia în secolul al XIX-lea, erau folosite în mod curent de toate triburile Africii centrale. Pe de altă parte, de la străvechea civilizaţie precolumbiană a băştinaşilor din America, farmacia modernă a preluat cocaina, chinina, ipecacuana etc.

Şi în ţara noastră, vechii daci au folosit în mod curent plantele medicinale cu efect diuretic, vomitiv, sudorific, cicatrizant, antihemoragic, purgativ. Rostopasca, valeriana, smirna, tămâia fac parte dintre cele peste 40 de plante medicinale cunoscute de daci, plante care au fost preluate apoi de farmacia romană. Vechile documente arată rolul preponderent al "buruienilor de leac" folosite în ţara noastră, iar în anul 1578 apare la Cluj una din primele cărţi în care se face o descriere amănunţită a plantelor medicinale şi a folosirii lor. Oamenii credeau că acestea ar avea puteri misterioase, ascunse, din care cauză folosirea lor se făcea însoţită de vrăji şi descântece. Cercetările ştiinţifice au arătat că plantele medicinale conţin substanţe active specifice cu acţiuni tămăduitoare. Astăzi procentul plantelor medicinale folosite pentru prepararea produselor farmaceutice reprezintă a treia parte din totalul substanţelor chimice de sinteză.

Până în secolul al XIX-lea, fitoterapia, sau terapia bazată pe plante medicinale, a fost suverană în medicină. Cu timpul, odată cu succesele înregistrate de chimioterapia de sinteză totală sau parţială, ea a trecut pe locul doi, aruncându-se pentru o vreme un văl de uitare asupra acestor vechi şi sigure mijloace de vindecare. În ultimii ani însă, s-a produs un reviriment în redescoperirea plantelor medicinale, oferindu-se un câmp foarte larg progresului medicinei moderne.

În cadrul rubricii "FARMACIA VERDE" va fi prezentată câte o plantă medicinală, principalele moduri de folosire şi bolile asupra cărora are efect curativ. În numărul viitor al publicaţiei vom vorbi despre COADA-ŞORICELULUI (Alchillea millefolium), supranumită "leacul tuturor relelor".

Horoscop floral

Din momentul în care venim pe lume, toţi suntem ocrotiţi de un Copac, o Piatră, o Culoare, un Sunet, şi nu numai. Toţi avem şi câte o "plantă ocrotitoare". Proprietăţile ei curative ne ajută să ne apărăm de bolile la care suntem predispuşi. Din tabelul de mai jos puteţi afla care este planta ce corespunde zodiei dumneavoastră. Atenţie! Toate plantele pot fi cumpărate de la Plafar, dar astrologii spun că cele pe care "le culegi cu mâna ta" sunt mult mai eficiente.

21.03 - 19.04	Berbec	Păpădie
20.04 - 20.05	Taur	Gălbenele
21.05 - 21.06	Gemeni	Podbal
22.06 - 22.07	Rac	Muşeţel
23.07 - 22.08	Leu	Sunătoare
23.08 - 22.09	Fecioară	Cicoare
23.09 - 22.10	Balanţă	Coada şoricelului
23.10 - 21.11	Scorpion	Obligeană
22.11 - 21.12	Săgetător	Urzică
22.12 - 19.01	Capricorn	Tătăneasă
20.01 - 18.02	Vărsător	Roiniţă
19.02 - 20.03	Peşti	Pătlagină

https://biblioteca-digitala.ro

Galeria oamenilor de ştiinţă

Nicolae KRETZULESCU
(1812-1900)

Este socotit a fi fost primul medic din Muntenia care a avut ideea înfiinţării unei şcoli sanitare elementare, care să scoată ajutoare pentru medicii ce practicau în principate.

N.Kretzulescu a studiat medicina la Montpellier şi Paris. A înfiinţat, în 1842, pe lângă Spitalul Colţea, "Şcoala mică de chirurgie", pentru ai cărei elevi el a scos un "Manual de anatomie descriptivă" (1843). A fost membru al Academiei Române şi om politic.

Francisc Iosif RAINER
(1874-1944)

Medic, anatomist şi antropolog român. Profesor universitar la Iaşi şi Bucureşti. Membru de onoare al Academiei Române.

Îi aparţine aforismul "Anatomia este ştiinţa formei vii" şi este creatorul şcolilor ştiinţifice de anatomie de la Iaşi şi Bucureşti. A inaugurat, în România, studiile de antropologie fizică, colaborând cu Dimitrie Gusti la câteva monografii etnoantropologice. Promotor al concepţiilor evoluţioniste şi funcţionale în morfologie.

OMUL şi PEŞTERA

Din paleolitic în Ţara marelui Hapi

Din cele mai vechi timpuri, oamenii s-au adăpostit în peşteri, ele fiind cele mai simple locuinţe pe care însăşi natura le oferea. Locuirea peşterilor de către omul primitiv este atestată de numeroase urme. Arheologia ne arată că peşterile au folosit oamenilor ca adăpost din perioade imemoriale până prin anul 10.000 î. Hr., adică în paleolitic. Dar şi după ce ele au fost abandonate, pentru spaţii deschise, ele au devenit în imaginarul umanităţii lăcaşuri ale spiritelor sau locuri magice unde oamenii se întâlnesc cu divinul. De aceea, peşterile apar des în vechile mitologii, mai mult sau mai puţin frecvent după natura geologică a tărmurilor pe care locuiau respectivii lor creatori.

În Egipt, de pildă, nu se prea află peşteri naturale. De aceea, peşterile lipsesc aproape cu desăvârşire din mitologia unuia din cele mai importante şi mai vechi popoare ale antichităţii.

Totuşi, există în mitologia egipteană o menţiune în legătură cu izvoarele Nilului. "Dar al Nilului" pentru locuitorii săi, Egiptul antic nu cunoştea sursa acestui binefăcător miraculos, izvoarele marelui fluviu fiind descoperite abia în anul 1860. Egiptenii acelor vremuri credeau că marele Hapi, cum numeau ei Nilul, izvorăşte dintr-o peşteră în care tronează în chip de divinitate şi îşi varsă apa din două amfore. În jurul peşterii, stătea încolăcit un şarpe uriaş, în chip de paznic al izvoarelor. Locul unde se afla această peşteră era pe cât de necunoscut, pe atât de inaccesibil muritoritorilor, după cum o atestă un vechi imn închinat Nilului, conservat pe un papirus egiptean: "Nu-i ştie nimeni locul zadarnic căutat,/ Şi peşterile-i nimeni în scrieri n-a aflat".

Cu toate că nu aveau peşteri naturale, vechii egipteni au săpat caverne artificiale, pentru a le sluji drept lăcaşuri de cult: aşa numitele temple hipogee.

Astfel de temple subterane sunt cele de la Abu Simbel, unul dedicat lui Ra, altul lui Hathor, ambele cu statui de peste 20 de metri înălţime, cele de la Beir-el-Bahari, de la Den, de la Ibrim sau peştera de la Samun, numită şi Peştera Crocodililor, din pricina sutelor de mumii de crocodili,

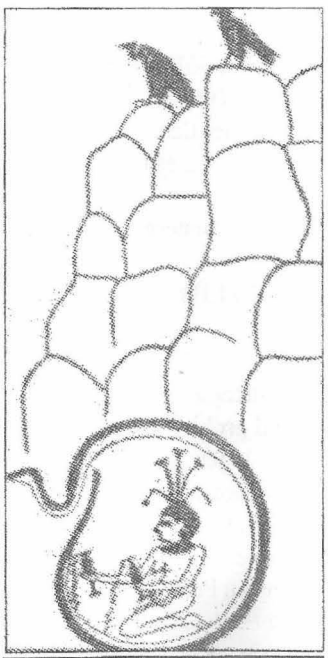

Izvoarele Nilului se află într-o peşteră străjuită de un şarpe

care, împreună cu cele umane sau ale altor animale, împodobesc podeaua sălilor.

(va urma)

https://biblioteca-digitala.ro

PROGRAMUL SIMPOZIONULUI NAŢIONAL

JOI, 26 octombrie 2000
Sala Studio Equinox
Palatul Culturii Ploieşti
ORELE 10.00

ŞEDINŢA INAUGURALĂ

Moderator: Emilia Iancu
Director - Muzeul Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova
Cuvânt de deschidere:
Mircea Cosma
Preşedinte - Consiliul Judeţean Prahova
Alexandru Dan Dragu
Prefect - Prefectura Judeţului Prahova
Radu Coroamă
Director - Ministerul Culturii - Direcţia Muzeelor şi Colecţiilor
Florin Sicoe
Inspector Şef - Inspectoratul pentru Cultură Prahova
Constantin Bălăceanu Stolnici
Director Onorific - Academia Română - Centrul de Cercetări Antropologice "Fr. Rainer" Bucureşti
Aurel Lupu
Inspector General - Inspectoratul Şcolar Prahova
ORELE 11.00

LUCRĂRI ÎN PLEN

1. Educaţia şi implicarea publicului privind problema peisajului cultural.
Emilia Iancu - Poieşti; Victor Petrescu - Ploieşti; Roxana Manolache - Ploieşti
2. Noutăţi din domeniul agro-ecologiei moderne.
Drăguşoiu Petre - Ploieşti
3. Aspectele antropologice ale implicării femeii în societatea contemporană.
Cristiana Glavce - Bucureşti
4. Muzeul şi comunitatea la începutul mileniului III.
Radu Stancu - Bucureşti
5. Adaptările muzeologiei în societatea contemporană.
Dumitru Morariu - Bucureşti
6. Rolul informaticii în relaţia muzeelor de ştiinţele naturii - public, la graniţa dintre milenii.
Mihai Stănescu - Bucureşti
ORELE 15.00

LUCRĂRI PE SECŢIUNI

Secţiunea I - ANTROPOLOGIE
Moderator: Cristiana Glavce
Director - Centrul de Cercetări "Fr. Rainer", Bucureşti
1. Secvenţa grupelor sanguine ale sistemului OAB în Transilvania.
Corneliu Vulpe - Bucureşti; Eleonora Luca - Bucureşti
2. Aspecte antropo-medicale în aşezări din culoarul Bran- Braşov.
Eleonora Luca - Bucureşti; Corneliu Vulpe - Bucureşti; Valentin Toma - Bucureşti; Monica Petrescu - Bucureşti
3. Câteva consideraţii asupra descoperirii primului craniu deformat pe teritoriul României.
Nicolae Miriţoiu - Bucureşti; Andrei D. Soficaru - Bucureşti
4. Specificul unor populaţii din Extremul Nord
Dan Lovinescu Laufer - Bucureşti
5. Variabilitatea hormonilor gonadali pe un lot de tinere femei din sudul României
Emilia Iancu - Ploieşti; Cristiana Glavce - Bucureşti; Alexander Rodewald - Germania; Ligia Apăvăloae - Bucureşti
6. Relaţii între nivelul hormonilor sexuali şi tipologia constituţională pe un eşantion de tinere femei din judeţul Prahova
Cristiana Glavce - Bucureşti; Emilia Iancu - Bucureşti; Alexander Rodewald - Germania; Ligia Apăvăloae - Bucureşti
7. Influenţa condiţiilor socio-economice asupra calităţii biologice a nou născutului.
Cristiana Glavce - Bucureşti; Corina Valentin - Bucureşti; Ligia Apăvăloae - Bucureşti; Dana Cirică - Bucureşti
8. Complementaritatea medicină modernă - medicină tradiţională.
Cornelia Guja - Bucureşti; Călin Dolcoş - Bucureşti; Elena Iliescu - Bucureşti; Sorin Băiculescu - Bucureşti
9. Integrarea omului prin interfeţe. Complexitatea variabilităţii interumane.
Călin Dolcoş - Bucureşti; Cornelia Guja - Bucureşti; Lăcrămioara Mureşan - Bucureşti; Sorin Băiculescu - Bucureşti
10. Model matematic-antropologic pentru tendinţele de convieţuire în Uniunea Europeană.
Sorin Băiculescu - Bucureşti; Cornelia Guja - Bucureşti; Lăcrămioara Mureşan - Bucureşti; Călin Dolcoş - Bucureşti
11. Spirala - o modelare matematică şi inforenergetică a evoluţiei.
Virgil-Florin Duma - Timişoara
12. Cauzele spirituale ale bolilor. Interacţiuni energetice şi informaţionale în familie şi societate.
Virgil-Florin Duma - Timişoara; C.I. Claudian Dumitriu - Timişoara
13. Aspecte genetice ale diversităţii morfo-antropologice prin coeficientul D2 (Mahalanobis) la populaţii din Muntenia.
Maria Vlădescu - Bucureşti; Ruxandra Băldescu - Bucureşti
14. Conflictele nevrotice în adolescenţă.
Elena Radu - Bucureşti; Brânduşa Orăşeanu - Bucuereşti; Luminiţa Ciotaru - Bucureşti; Camelia Şandru - Bucureşti
15. Aspecte antropologice privind unele populaţii polare.
Dan Lovinescu Laufer - Bucureşti
16. Migrarea populaţiilor rurale spre centre urbane în perspectiva antropologiei culturale.
Emil Pârvu - Bucureşti
17. Date asupra heritabilităţii în procesul creşterii copiilor.
Maria Ştirbu - Iaşi; G. Miu - Iaşi; M. Istrate - Iaşi
18. Consideraţii asupra structurii antropologiei cefalo-faciale morfologice şi tipologice la două populaţii din Moldova.
Ana Ţarcă - Iaşi; Dan Botezatu - Iaşi; Monalisa Stupu - Iaşi

https://biblioteca-digitala.ro

INTERDISCIPLINAR "NATURA ŞI OMUL"- Ediţia a XI-a

19. Dermatoglifele, expresie fidelă a endogamiei.
Ana Ţarcă - Iaşi
20. Variabilitatea unor indicatori fiziometrici la populaţia din Răchiţeni, Iaşi.
Maria Istrati - Iaşi; Cătălin Fedor - Iaşi
21. Consideraţiuni asupra istoriei gerontoantropologiei şi definirea acesteia.
Emilia Iancu - Ploieşti; Vladimir Gusic - Ploieşti; Vifor Corneliu Verzescu - Ploieşti

Secţiunea II
FLORA, FAUNA

Moderator: Aurora Marcu
1. Politica europeană de conservare a plantelor - un model de integrare europeană a grădinilor botanice.
Aurora Marcu - Galaţi
2. Unele medicamente folosite în tratamentele preventive ale mamiferelor marine în condiţii de captivitate.
Gabriela Plotoagă - Constanţa; Adela Bologa - Constanţa
3. Modificări cantitative ale ichtiofaunei pelagice de la litoralul românesc al Mării Negre în perioada 1981 - 1997 şi factorii determinanţi.
Elena Şerbănescu - Constanţa
4. Fauna de miriapode din pădurile de foioase din bazinul mijlociu şi superior al Argeşului
Radu Gava - Piteşti
5. Ecoul naturii prahovene în inspiraţia poetului Panait Cerna.
Luminiţa Stoia - Ploieşti; Ioan Neagu - Ploieşti; C. Ştefan - Ploieşti
6. Compatibilităţi - oameni şi plante.
Viorica Rusu - Ploieşti
7. Spaţiile verzi - rezervoare de aer curat ale oraşului.
Daniela Ursu - Ploieşti
8. Lupul - mit şi realitate.
Maria Neagu - Ploieşti
9. Contribuţii la cunoaşterea faunei malacologice din pădurea Românești.
Corina Mihai - Ploieşti
10. Mijloace de apărare la artropode.
Ecaterina Şerban - Ploieşti
11. Cryptocoryne - formă şi culoare
Georgeta Golişeschi - Ploieşti
12. Contribuţii la cunoaşterea compoziţiei macromicobiontei rezervaţiei naturale "Arinişul" din Sinai.
Anca Constantinescu - Ploieşti

Secţiunea III
GEOLOGIE, PALEONTOLOGIE

Moderator: Dumitru Frunzescu
1. Consideraţii privind potenţialul de hidrocarburi al formaţiunilor paleogene aparţinând pânzei subcarpatice în sectorul cuprins între Valea Buzăului şi Valea Dâmboviţei.
Mihail Valentin Batistatu - Ploieşti
2. Cercetări paleontologice reflectate în paginile "Verhandlungen".
Rodica Ciobanu - Sibiu
3. Rezervaţii şi puncte fosilifere din judeţul Mehedinţi.
Florina Diaconu - Drobeta Turnu Severin
4. Unele aspecte privind poziţia faliei pericarpatice între Valea Dâmboviţei şi Valea Prahovei
Mihail Valentin Batistatu - Ploieşti
5. Contribuţii la cunoaşterea foraminiferelor sarmaţiene din Dobrogea de Sud.
Ileana Monica Crihan - Ploieşti
6. Evoluţii geomorfologice din zona cutelor diapirice de la Podenii Noi, Matiţa, Păcureţi - ca aspecte ale impactului asupra mediului a industriei de petrol din judeţul Prahova.
O. Georgescu - Ploieşti; Dumitru Frunzescu - Ploieşti; E.V. Vasiliu - Ploieşti
Gheorghe Brănoiu - Ploieşti
7. Consideraţiuni arheozoologice privind comportamentul ocupaţional al populaţiilor de cultură Noua din zona depresiunii Cracău - Bistriţa
Luminiţa Bejnariu - Iaşi; M. Stupu - Iaşi;
8. Calcarele de Jaslo de la Vălenii de Munte - propunere de monument geologic al naturii.
Dumitru Frunzescu - Ploieşti
9. Analize mineralogice de la Biserica Bordeşti, judeţul Vrancea.
Rodica Vasile - Ploieşti

Secţiunea IV
MUZEOGRAFIE, MUZEOTEHNICĂ, MUZEOLOGIE, EDUCAŢIE ECOLOGICĂ

Moderator: Ileana Crăciun
1. Clasificarea colecţiilor minerale - principii de alcătuire
Victor Gorduza - Baia Mare
2. Colecţiile zoologice - principii de organizare şi importanţă.
Ioana Matache - Bucureşti
3. Titlu rezervat.
Ileana Crăciun - Bucureşti
4. Rezervaţiile paleontologice ale judeţului Sibiu materializate în colecţiile muzeale.
Rodica Ciobanu Sibiu
5. Impactul antropic al Barajului Măneciu Prahova
Bogdan Rusu - Bucureşti
6. Muzeul de ştiinţele naturii într-o nouă etapă a dezvoltării sale - îndrumări practice privind conservarea preparatelor umede în scop didactic.
Ana Şerban - Ploieşti
7. Dezvoltarea relaţiei muzeu - şcoală pentru formarea publicului vizitator.
Constanţa Micu - Ploieşti; Roxana Manolache - Ploieşti

VINERI, 27 octombrie
ORELE 9.30

MASĂ ROTUNDĂ

Probleme legate de activitatea muzeală
Asociaţia Muzeografilor Naturalişti din România

ORELE 11.00

VERNISAJ EXPOZIŢIE

"Aspecte ale strategiei de investigare a patrimoniului cultural în cadrul laboratorului Muzeului Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova"

https://biblioteca-digitala.ro

Fiinţa la răspântiile limbajului

Lucrarea părintelui Constantin Dogaru, "Fiinţa la răspântiile limbajului", apărută recent la Editura BIOEDIT a Muzeului Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova, constituie, la confluenţa gândirii filosofice cu reflecţia teologică, un necesar eveniment editorial. Nu poate fi o mai fericită introducere în biografia operei şi a autorului decât prefaţa semnată de cunoscutul scriitor Vasile Andru, text pe care îl reproducem integral.

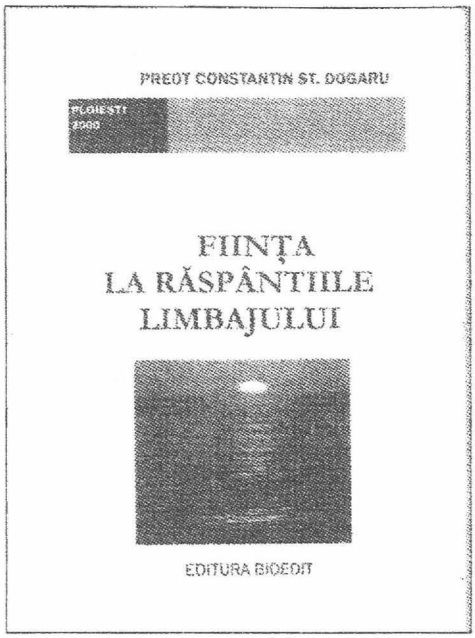

Filosofia şi harul

Trepte: "Lucrurile trimit la lucruri, cunoaşterea duce la Cunoaştere; cunoaşterea la recunoaştere, iar aceasta la mântuire. Greu nu este a cunoaşte, ci a recunoaşte."

Am notat acest aforism din cartea **"Fiinţa la răspântiile limbajului"** pentru că el ne prefigurează demersul: este o sondare a misterului fiinţei în lume, spre "a frânge taina din noi", până la marea taină a salvării.

După repere cronologice presărate în text, deducem că volumul are o istorie lungă, s-a construit în timp, a crescut cu anii, ca acele cărţi care însoţesc o viaţă. De aici şi impresia de carte trăită, şi mai ales pătimită.

Constantin St. Dogaru (n. 1954) este un preot cu vocaţia cugetării şi a meditaţiei. Am zice că este un preot atipic, sau oricum cu o fizionomie specială. Preoţia este în primul rând catafatică, adică afirmativă, adică porneşte de la cunoaşterea lui Dumnezeu prin **activităţile** Sale: creaţie, pronie, judecată. Dar există şi preotul care se apropie de Dumnezeu pe cale apofatică (ceea ce înseamnă calea negativă), calea experimentală, cea urmată de mistici: "subiectul stă în faţa lui Dumnezeu şi are evidenţa prezenţei Sale". Prin contemplaţie directă; prin golirea minţii de chipuri şi imagini în cele din urmă.

Ne raportăm aici şi la formaţia sa preoţească, dar vedem că o carte de creaţie este numai parţial îndatorată formaţiei ca atare. Ziceam, părintele Dogaru are o înclinaţie specială făcând legătura între altar, bibliotecă şi chilie; între locul slujirii şi cel al tăcerii. **Chilia** este locul apofazei, acolo aduni putere lăuntrică şi vedere clară.

Este împlinitor acest circuit comunicant: **biserica** şi **muntele**, ca realităţi şi ca simboluri. Chiar fiinţa naţiei noastre s-a definit şi s-a întărit prin aceste două repere: biserica şi muntele.

Muntele pe care Constantin Dogaru şi-a revigorat lucrarea mentală este **Pălţinişul**. Prin Noica, acest munte este de-acum anexat la geografie mitologică şi sapienţială românească.

Constantin St. Dogaru, pe la vârsta de 30 de ani, prin 1984, s-a apropiat de Constantin Noica.

L-a frecventat la "chilia de la Pălţiniş" timp de trei ani. A fost un ucenic aparte: s-a apropiat cu acea atitudine cvasimonahală, făcând "ascultare" la un filosof, fără a fi, prin urmare, "confiscat".

Şi prin structură lăuntrică, părintele Dogaru a vădit o vocaţie apofatică, spre cunoaştere prin **experiere**, prin golirea de "chipuri", prin **kenosis**.

Cartea sa are un dublu aspect: de tratat despre Cuvânt/Fiinţă, şi de **pelerinaj** la Cuvânt/Fiinţă. Adică un aspect academic şi altul slăvitor.

Găsim aici şi erudiţie, sau un recurs la surse. În acest caz, erudiţia este toiagul meditaţiei.

Informaţia devine personaj literar - ca şi la partea valoroasă a generaţiei postmoderne, de altfel. Informaţia capătă inimă.

Autorul s-a apropiat cu precădere de anumiţi filosofi, de filosofii cu **har** - categorie aflată în vestibulul revelaţiei. Adică înţelepţii din pustia schetică, autori din Filocalia, filosofi greci (Platon, Aristotel), apoi Constantin Noica şi mai ales Heidegger, dar şi filosofi din Orient. Evident, autorul nu are acea reticenţă puerilă pe care o manifestă o parte din cler pentru Orientul gânditor.

Aşadar o cercetare despre **cuvânt**: origine, întrupare, feluri. Cuvântul **uman** în care se oglindesc straturile fiinţei, cuvânt comunicat prin voce. Cuvântul **divin**, Logosul, împărtăşit prin Duh. Cuvântul care este fapta omului, şi fapta Persoanei dumnezeieşti. Cuvântul din care venim şi care ne modelează chipul.

Simţim mereu, în cazul de faţă, tercerea de la cunoaşterea prin informaţie la cunoaşterea prin rugăciune. De pildă, autorul observă că cele cinci cazuri gramaticale sunt/pot fi închipuite sub formă imnică.

urmare în pagina 7

https://biblioteca-digitala.ro

MUZEUL JUDEŢEAN DE ŞTIINŢELE NATURII PRAHOVA
- se prezintă -

Conform definiţiei date muzeului de către Consiliul Internaţional al Organizării Muzeelor (ICOM), care funcţionează pe lângă UNESCO, muzeul este considerat o instituţie permanentă, creată pentru conservarea, cercetarea, punerea în valoare prin diferite mijloace şi, mai ales, expunerea pentru încântarea, instruirea şi educarea publicului, a colecţiilor de obiecte de interes artistic, istoric, ştiintific şi tehnic. Aceasta este definiţia muzeului, la modul general.

Muzeul de Ştiintele Naturii este un muzeu de tip special, pentru că el stochează viul şi neviul, având ca scop tot instruirea şi educarea publicului. Aceasta pentru interes ştiinţific, dar şi pentru a trezi dragostea şi interesul faţă de viaţă. Un loc important în preocupările muzeografilor îl ocupă cercetarea şi păstrarea tuturor monumentelor naturii, a ceea ce este important, rar şi specific unui anumit teritoriu, în pericol de dispariţie.

Muzeul are o structură destul de complexă. Este format din opt secţii muzeale, la Ploieşti, Sinaia, Slănic şi Cheia. Pe lânga acestea, mai funcţionează patru laboratoare, zece depozite patrimoniale, un sector cu probleme economice, un sector cu probleme de personal, salarizare, cabinet de informatică şi editură, bibliotecă de specialitate, cabinet metodologic, arhivă, fototecă, birou tehnic, un sector de administraţie şi pază, atelier de întreţinere a instalaţiilor electrice şi sanitare şi a mobilierului

Cele mai importante activităţi ale muzeului sunt evidenţa materialului muzeal, cercetarea fundamentală şi aplicativă - cercetarea materialului de depozit cât şi cercetarea naturii - activitatea de conservare-restaurare, precum şi valorificarea cercetării, conservării şi restaurării.

Colectivul muzeului are colaborări de cercetare cu institute de prestigiu, atât din ţară cât şi din străinătate.

(va urma)

continuare din pagina 6

Filosofia şi harul

"Gramatică", "sintaxă" au mereu două înţelesuri: unul imediat şi pământean; altul metafizic. A distinge aceasta, înseamnă a face trecerea de la simţuri la spirit.

Sintaxa, de exemplu, este "legare" şi-n limbaj, dar şi-n astre/stare. Aceeaşi sintaxă este în cer "precum şi pe pământ". Marea sintaxă (**megale syintaxis**) ne duce la cosmografie sau la astrofizică dar şi la elucidarea unui model de formalizare unic care emană legi cereşti.

Asemenea distingeri ţin de o experienţă a vizionarilor, pe care cărţile bune ne-o împrospătează cu pătimire articulându-ni-le la viaţa personală, îndemnând la trecerea de la **eulalie** (vorbire frumoasă) la **euloghie** (logos frumos, adică vorbie/acţiune slăvitoare).

Şi ultimile meditaţii ale autorului despre cuvânt duc la isihie, la tăcerea văzătoare, tăcerea vindecării de orice nedumerire. Acesta ar fi rezumatul patristic al drumului întreit al omului, prefigurat în cartea de faţă.

Frumoasă este încheierea acestei cărţi prin anexele docte şi cele parabolice. Reţinem parabola finală: La Păltiniş, filosoful Constantin Noica întâlnindu-se cu mitropolitul Antonie Plămădeală care venea acolo la schit i se adresa cu apelativul "Vecine!". Un apelativ care nu era doar topografic, al unei vecinătăţi între două locuinţe, ci sugera vecinătatea între două moduri de cunoaştere, filosofic şi teologic; două moduri care se întâlnesc când gânditorul ştie că **la început a fost harul**, şi că practica înţelepciunii recuperează începuturile.

Vasile ANDRU

Editura BIOEDIT

Execută, la comandă:

- pliante;
- cataloage;
- cărţi de vizită;
- imprimate fără regim special;
- foi cu antet;
- calendare;
- broşuri;
- diplome etc.

Lucrările pot fi executate în una, două, trei sau patru culori.

La cerere, se pot executa şi alte lucrări de tipărire, conform cererilor clientului.

Apelând la serviciile instituţiei noastre, economisiţi cca 22% din preţul comenzii:

NU SE APLICĂ T.V.A.!

https://biblioteca-digitala.ro

Grădina de lângă casă

Omul visează să aibă pe Pământ un colţ de rai, numai al lui. Din dorinţa de a fi tot timpul în mijlocul naturii, fiecare îşi împodobeşte casa cu flori, creşte un animal, iar cei care au norocul să deţină un teren, îl amenajează cu plante decorative sau necesare hranei.

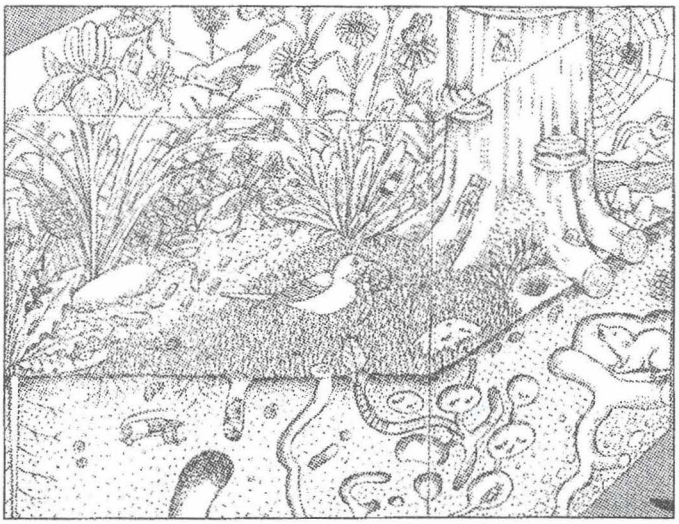

Grădina de lângă casă este mândria oricărui bun gospodar. Este o imagine a sufletului său, un tainic vis care s-a împlinit prin lucrarea mâinilor şi a naturii.

Într-o grădină poţi să întâlneşti cele mai interesante manifestări din lumea vie. Explorând doar o mică parte a acestui ecosistem, cu anumite particularităţi găsim detalii despre modul în care funcţionează natura, despre conexiunile care se creează între plante şi animale.

Nu numai omul se bucură de roadele grădinii sale. El îşi împarte comoara cu toate plantele şi animalele care vieţuiesc în ea: aici cresc, se hrănesc, dorm, se ascund şi îşi construiesc locuinţe insecte, păsări şi animale.

Plantele îşi împart cu dărnicie darurile, aşteptând la rândul lor ajutorul vietăţilor pentru a putea supravieţui. Aproape toate plantele dintr-o grădină cresc din seminţele florilor. Să privim de aproape insectele înaripate care se aşează pe o floare. Ele sunt atrase de culorile minunate, forma armonioasă şi mirosul plăcut, dar şi de dulcele gust al nectarului florilor, cu care se hrănesc. În timp ce zboară din floare în floare, polenul staminelor care se ia pe corpul lor se depune pe pistilul altei flori, producându-se astfel polenizarea.

Avem multe de învăţat din colţul nostru de rai, dar să nu ne limităm la a observa grădina numai pe plan fizic. Ca şi trupul, sufletul nostru se hrăneşte cu roadele ei. Priviţi o floare: ea vorbeşte prin culorile, forma şi parfumul ei, astfel încât starea noastră interioară se transformă, o pace se aşterne peste suflet; se deschide şi el ca o floare, pentru a oferi iubirea sa.

Ştiaţi că...

• **cel mai vechi tip de ierbar aparţine Egiptului antic?**

Pe peretele unui templu s-a descoperit o pictură, care înfăţişează 275 de plante. Această frescă poate fi considerată drept cea mai veche formă de ierbar: un ierbar mural! Primul mare ierbar din lume a fost întocmit de naturalistul Ulisso Aldro-vandi (1522-1605). Deşi au trecut patru secole, acest ierbar se păstrează până astăzi şi conţine peste 5000 de plante.

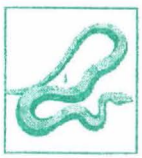

• **cel mai veninos şarpe din lume este "şarpele feroce" (Parardemansia microlepidotus) din Australia?**

Veninul său este de 300 de ori mai puternic decât al şarpelui cu clopoţei şi de 20 de ori decât al cobrei indiană. Şarpele feroce are 2 m lungime, corpul este brun; capul este brun deschis.

• **cea mai longevivă plantă este Macrosamia ?**

Este o ferigă din Australia, care trăieşte 15.000 de ani. Urmează arborele Sequoia - 5.000 - 6.000 de ani; eucaliptul - 5.000 de ani; stejarul - 2.000 de ani; molidul şi bradul - 600 de ani.

NATURA ŞI OMUL Publicaţie editată de MUZEUL JUDEŢEAN DE ŞTIINŢELE NATURII PRAHOVA

Apare sub îngrijirea unui colectiv de specialişti coordonat de Emilia IANCU
Director al Muzeului Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova

Redactor şef: Roxana MANOLACHE
Adresa redacţiei: Str.Sbt. Erou Călin Cătălin nr.1 Palatul Culturii, Ploieşti, 2000, jud.Prahova
Tel.:044-123719; Fax:111970

Tipărit la EDITURA BIOEDIT a Muzeului Judeţean de Ştiinţele Naturii Prahova

https://biblioteca-digitala.ro